

Calibration Model 03: Validace modelu (Model Validation)

```
In [105... # Instalace potřebných knihoven
#%pip install pandas
#%pip install numpy
```

```
In [106... # Import potřebných knihoven
import pandas as pd
import numpy as np

from scipy import stats
from scipy.stats import ks_2samp, ttest_ind, mannwhitneyu

import pandas as pd
import matplotlib.pyplot as plt
```

Načtení reálných a syntetických dat

```
In [107... # Soubor je načten a přiřazen do proměnné ,df_syn"
other_path = '../..data/05_Calibration/synthetic_dataset.csv'
df_syn = pd.read_csv(other_path, header=0)
```

```
In [108... # Zobrazení prvních 5 řádků datasetu
print('Prvních 5 řádků datového rámce')
df_syn.head(5)
```

Prvních 5 řádků datového rámce

```
Out[108...      dist  total_time
0    5195    38.933762
1    5611    40.150066
2    2714    33.359114
3    5935    41.106167
4    3184    34.030619
```

```
In [109... # Základní deskriptivní statistika syntetického datasetu
global_distribution = df_syn[['total_time']]
df_syn.describe()
```

Out[109...

	dist	total_time
count	500000.000000	500000.000000
mean	3901.498332	40.691468
std	1560.017891	20.473294
min	1200.000000	27.948727
25%	2551.000000	33.322842
50%	3897.000000	36.741907
75%	5249.000000	40.176527
max	6600.000000	204.146807

Načtení souboru reálných dat z izolované sady měření

Syntetická data se validují **proti reálným datům, která nebyla použita při kalibraci modelu.**

In [110...

```
# Soubor je načten a přiřazen do proměnné ,real_validation_df"
other_path = '../..data/06_AI/val/valid_timelaps.csv'
real_validation_df = pd.read_csv(other_path, header=0)
```

In [111...

```
# Zobrazení prvních 5 řádků datasetu
print('Prvních 5 řádků datového rámce')
real_validation_df.head(5)
```

Prvních 5 řádků datového rámce

Out[111...

	id	x	y	z	time	delay	type_delay	total_time
0	13	220	2940	0	32	0	0	32
1	77	220	1690	500	33	23	2	56
2	220	2190	220	1750	35	0	0	35
3	105	252	220	750	53	0	0	53
4	45	2190	220	250	45	0	0	45

In [112...

```
# SPECIFIKACE TECHNOLOGICKÉHO PROCESU ZDĚNÍ

brick_thickness = 440      # mm, tloušťka zdicího prvku (Porotherm 440 Profi)
brick_height = 250         # mm, výška zdicího prvku (Porotherm 440 Profi)
brick_width = 250          # mm, šířka zdicího prvku (Porotherm 440 Profi)

# SOUŘADNICE REFERENČNÍHO BODU (nad verifikačním stolem)

refer_x = 2_000            # mm, souřadnice X referenčního bodu
refer_y = 3_500            # mm, souřadnice Y referenčního bodu
refer_z = 1_000            # mm, souřadnice Z referenčního bodu
```

In [113...

```
def calculation_dist(x, y, z):
    """
    Funkce pro výpočet dráhy trajektorie od referenčního bodu k cílové poloze prvku

    Parametry:
    x, y, z (int): souřadnice cílové polohy prvku [mm]

    Návratová hodnota:
```

```

    dist (int): dráha trajektorie od referenčního bodu k cílové poloze prvku [mm]
    """
    dist = 0

    # Fáze 1: dráha od referenčního bodu k cílové stěně.
    dist = ((refer_z - (z + brick_height*2))**2 + (refer_x - brick_thickness//2)**2)**(1/2)

    # Fáze 2: dráha ve směru osy X
    if x != brick_thickness / 2:
        dist = dist + abs(x - brick_thickness//2 + brick_width * 2)

    # Fáze 3: dráha ve směru osy Y
    if y != brick_thickness / 2:
        dist = dist + abs(y - refer_y + brick_width * 2)

    return int(dist)

```

```

In [114... # Funkce pro výpočet dráhy trajektorie od referenčního bodu k cílové poloze prvku
# Pro každý řádek datového rámce je aplikována funkce calculation_dist
# na základě souřadnic 'x', 'y', 'z'.
real_validation_df['dist'] = real_validation_df.apply(lambda x : calculation_dist(x['x'],x['y'],x['z']),axis=1)

```

```

In [115... # Základní deskriptivní statistika datasetu
real_validation_df.describe()

```

```

Out[115...

```

	id	x	y	z	time	delay	type_delay	total_time
count	108.000000	108.000000	108.000000	108.000000	108.000000	108.000000	108.000000	108.000000
mean	141.120370	1273.351852	992.740741	1013.888889	36.472222	5.324074	0.231481	41.796696
std	79.777578	1240.172134	1274.175272	718.443064	6.443802	27.813743	0.804270	28.458494
min	1.000000	95.000000	95.000000	0.000000	22.000000	0.000000	0.000000	22.000000
25%	77.750000	220.000000	220.000000	500.000000	32.000000	0.000000	0.000000	32.750000
50%	136.500000	690.000000	220.000000	875.000000	36.000000	0.000000	0.000000	36.500000
75%	212.250000	2221.250000	1690.000000	1750.000000	41.000000	0.000000	0.000000	42.000000
max	276.000000	4002.000000	4565.000000	2250.000000	58.000000	260.000000	4.000000	296.000000

Omezení syntetických dat

```

In [116... df_syn = df_syn[
    (df_syn["dist"] >= real_validation_df['dist'].min()) &
    (df_syn["dist"] <= real_validation_df['dist'].max())
]

```

```

In [117... df_syn.describe()

```

Out[117...

	dist	total_time
count	422449.000000	422449.000000
mean	4186.467465	41.382240
std	1318.165573	20.421828
min	1908.000000	30.052507
25%	3043.000000	34.449459
50%	4184.000000	37.339604
75%	5324.000000	40.241792
max	6465.000000	203.606824

Coverage test (Kolik reálných bodů leží v 95% CI)

In [118...

```
T_lower_interp = np.percentile(global_distribution, 2.5)
T_upper_interp = np.percentile(global_distribution, 97.5)

real_time = real_validation_df["total_time"].values

within_ci = (
    (real_time >= T_lower_interp) &
    (real_time <= T_upper_interp)
)

coverage = within_ci.mean()
coverage
```

Out[118...

```
np.float64(0.8240740740740741)
```

Monte Carlo Validation: Opakované podvzorkování na velikost reality

In [119...

```
# Bootstrap vzorkování z kalibrace na 1/3 velikosti reálného datasetu
n_real = len(real_validation_df)//3

syn_samples = []

for _ in range(1000):
    sample = df_syn.sample(n=n_real, replace=True, random_state=122 + _)
    syn_samples.append(sample['total_time'])
```

KS test pro každé podvzorkování

In [120...

```
# Výpočet KS p-hodnot pro porovnání reálných a kalibrovaných dat
p_vals = []

for s in syn_samples:
    _, p = ks_2samp(real_validation_df['total_time'], s)
    p_vals.append(p)
```

Pravděpodobnost shody modelu

In [121...

```
valid_ratio = np.mean(np.array(p_vals) > 0.05)

print("Podíl validních simulací:", valid_ratio)
```

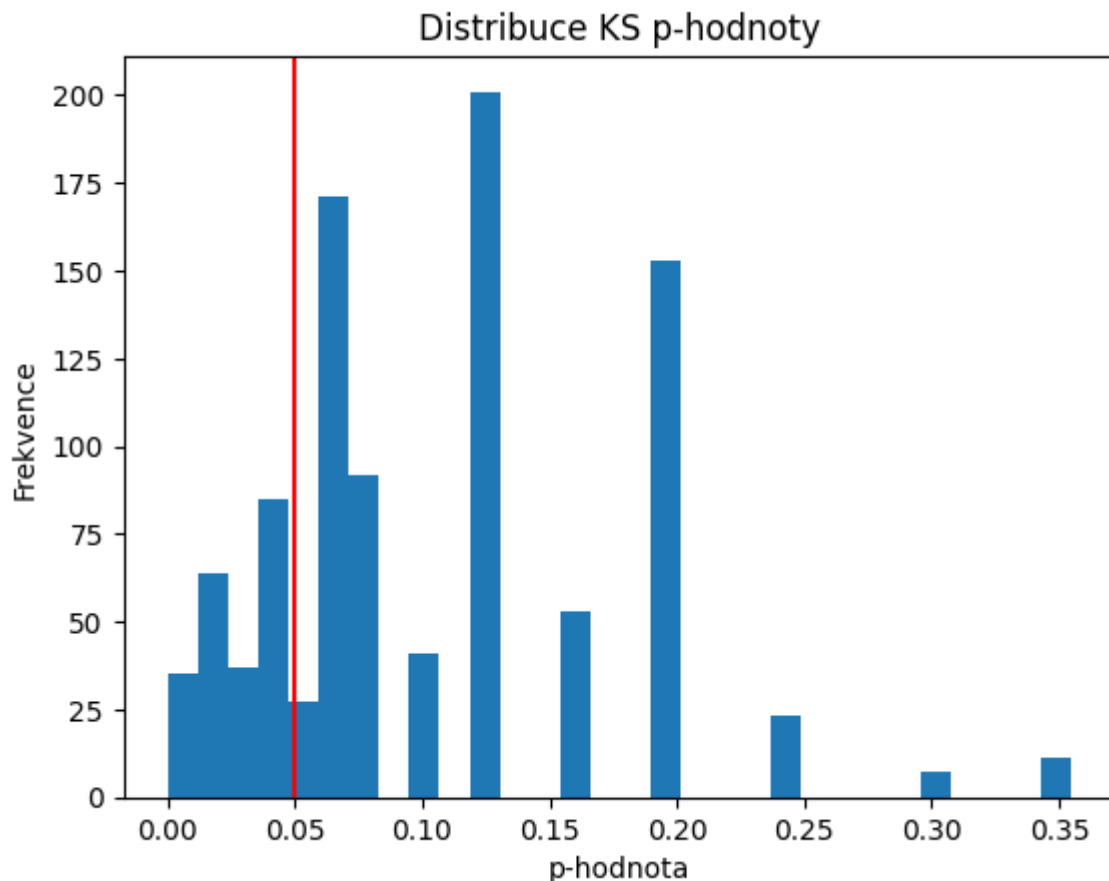
Podíl validních simulací: 0.752

Distribuce KS p-hodnoty

In [122...

```
plt.figure()
plt.hist(p_vals, bins=30)
plt.axvline(0.05, color='red')

plt.title("Distribuce KS p-hodnoty")
plt.xlabel("p-hodnota")
plt.ylabel("Frekvence")
plt.show()
```


Interpretace (DES validace)

| Podíl | Interpretace | | ---- | ----- | 0.8 | model VALIDNÍ | | 0.5 – 0.8 | model přijatelný | | < 0.5 | model nevalidní |

Ve 75.2 % bootstrap vzorků z kalibrace nelze statisticky rozlišit kalibraci od reality (na hladině významnosti $\alpha = 0.05$ pomocí KS testu).

Porovnání průměru a směrodatné odchylky

Reálná data – referenční hodnoty:

In [123...

```
# Výpočet průměru a směrodatné odchylky z reálných dat
mean_real = real_validation_df['total_time'].mean()
std_real = real_validation_df['total_time'].std()

print("Real Mean:", mean_real)
print("Real STD:", std_real)
```

Real Mean: 41.7962962962963

Real STD: 28.458449547372744

Bootstrap z kalibrace (na velikost reality):

In [124...

```
# velikost reálného datasetu
n_real = len(real_validation_df)

syn_means = []
syn_stds = []

# opakované podvzorkování simulace
for i in range(1000):

    sample = df_syn.sample(
        n=n_real,
        replace=True,
        random_state=122 + i
    )

    syn_means.append(sample['total_time'].mean())
    syn_stds.append(sample['total_time'].std())
```

Porovnání průměru

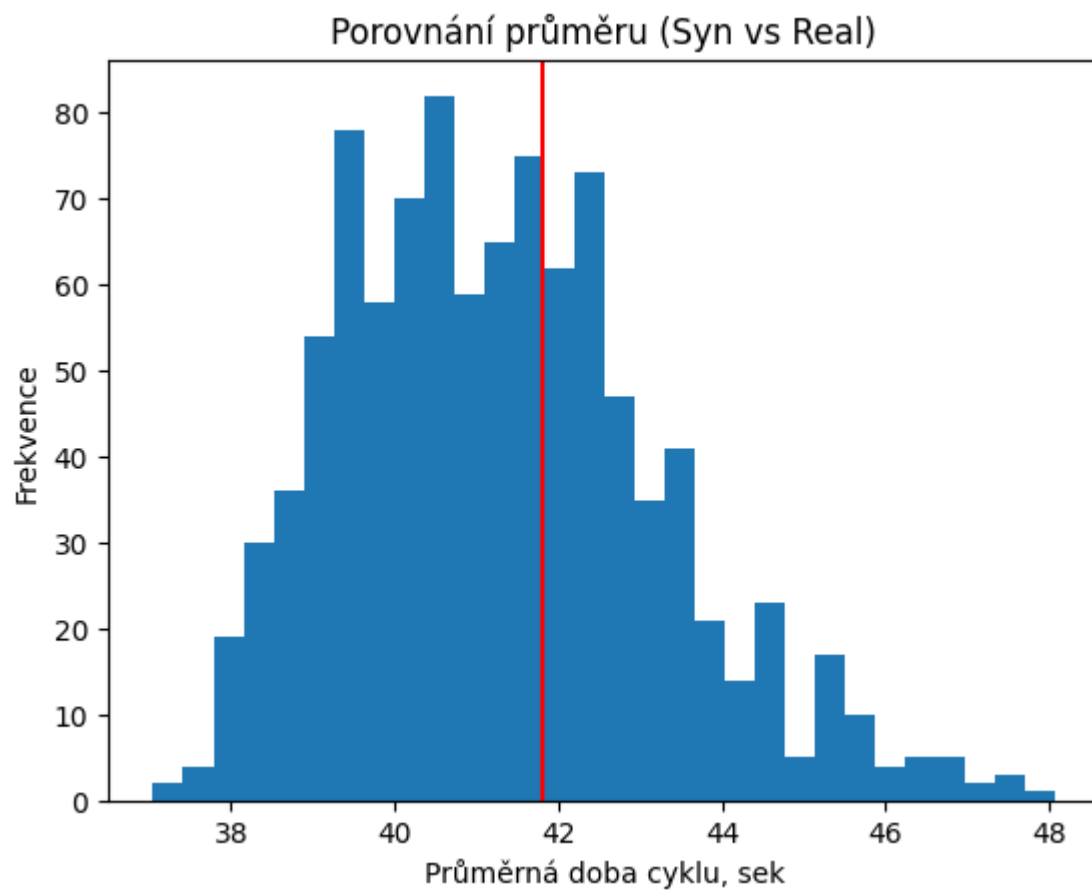
In [125...

```
# Histogram průměrů z kalibrace s vyznačením průměru reálných dat
plt.figure()

plt.hist(syn_means, bins=30)
plt.axvline(mean_real, color='red')

plt.title("Porovnání průměru (Syn vs Real)")
plt.xlabel("Průměrná doba cyklu, sek")
plt.ylabel("Frekvence")

plt.show()
```


Porovnání STD

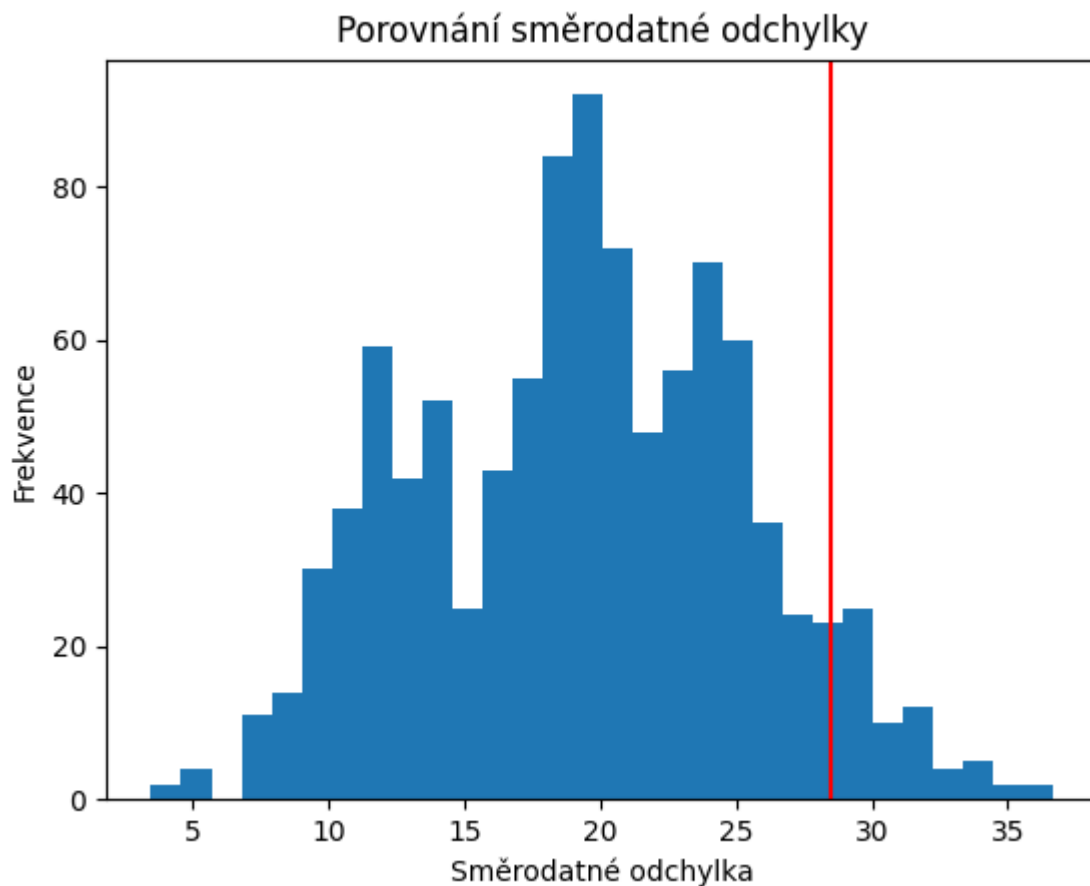
In [126...

```
# Histogram STD z kalibrace s vyznačením průměru reálných dat
plt.figure()

plt.hist(syn_stds, bins=30)
plt.axvline(std_real, color='red')

plt.title("Porovnání směrodatné odchylky")
plt.xlabel("Směrodatné odchylka")
plt.ylabel("Frekvence")

plt.show()
```


Kvantilová validace

In [127...

```
mean_CI = np.percentile(syn_means, [2.5, 97.5])
std_CI = np.percentile(syn_stds, [2.5, 97.5])

print("Mean 95% CI:", mean_CI)
print("STD 95% CI:", std_CI)

print("Real mean:", mean_real)
print("Real STD:", std_real)
```

```
Mean 95% CI: [38.17522988 45.7577712 ]
STD 95% CI: [ 8.41923038 31.02962672]
Real mean: 41.7962962962963
Real STD: 28.458449547372744
```

Model je validní, ale rozsah hodnot je moc široký -> **velký význam stochastických vlivů.**

Parametrické porovnání dat

Welchův t-test

In [128...

```
stat, p = ttest_ind(
    real_validation_df['total_time'],
    df_syn['total_time'],
    equal_var=False
)

print("Welch t-test p-value:", p)
```

```
Welch t-test p-value: 0.8801080338064252
```

$p > 0.05 \rightarrow$ nelze zamítnout nulovou hypotézu o shodě středních hodnot porovnávaných souborů

Cohen's d (velikost efektu)

In [129...

```
mean_diff = abs(real_validation_df['total_time'].mean() - df_syn['total_time'].mean())

pooled_std = np.sqrt(
    (real_validation_df['total_time'].std()2 + df_syn['total_time'].std()2) / 2
)

d = mean_diff / pooled_std

print("Cohen's d:", d)
```

Cohen's d: 0.016717222048998708

Cohen's d < 0.2 → zanedbatelný význam

Neparametrické porovnání (Distribuce)

Mann–Whitney U test

In [130...

```
stat, p = mannwhitneyu(
    real_validation_df['total_time'],
    df_syn['total_time']
)

print("Mann-Whitney p-value:", p)
```

Mann-Whitney p-value: 0.25247430548963856

Vyhodnocení shody simulovaných a reálných dat

Bootstrap KS test

0,752

Interpretace:

Ve 75.2 % případů nelze statisticky rozlišit simulaci od reality .

STD

Real STD: 28.458449547372744

STD 95% CI: [8.41923038 31.02962672]

Interpretace:

Reálná směrodatná odchylka je v intervalu, avšak simulace vykazuje nadměrnou variabilitu.

Průměr

Real mean: 41.7962962962963

Mean 95% CI: [38.17522988 45.7577712]

Interpretace:

Reálný průměr se nachází v intervalu simulace

Welch t-test

$p = 0.8801080338064252$

Interpretace:

Hodnota p -value = 0.880 je výrazně vyšší než běžně používaná hladina významnosti ($\alpha = 0.05$). Na základě výsledku Welchova t-testu tedy nelze zamítnout nulovou hypotézu o shodě středních hodnot porovnávaných souborů. Nebyl prokázán statisticky významný rozdíl mezi průměry sledovaných skupin a případné odlišnosti lze přičíst náhodné variabilitě dat.

Cohen's d

0.016717222048998708

Interpretace:

Znamená prakticky nulový efekt. Hodnota Cohenova koeficientu $d = 0.016$ indikuje zanedbatelnou velikost efektu mezi reálnými a syntetickými daty. Rozdíl mezi jejich středními hodnotami je tedy prakticky nulový a nemá významný věcný dopad, což je v souladu s výsledkem Welchova t-testu, který neprokázal statisticky významný rozdíl mezi soubory.

Mann–Whitney U test (neparametrický)

$p = 0.25247430548963856$

Interpretace:

$p > 0,05 \rightarrow$ nelze zamítnout nulovou hypotézu.

Výsledky Mann-Whitneyova testu ($p = 0.252$) neprokázaly statisticky významný rozdíl mezi rozdělením reálných a syntetických dat při hladině významnosti 5 %. Lze tedy konstatovat, že model reprodukuje pozorovaná data bez systematického posunu v mediánu.

Celkové vyhodnocení shody simulovaných a reálných dat

Celková validační analýza prokázala vysokou míru shody mezi simulovanými a reálnými daty ve všech posuzovaných charakteristikách. Bootstrapovaný Kolmogorov–Smirnovův test indikoval, že v 75,2 % případů nelze statisticky rozlišit simulaci od reality, což potvrzuje dobrou distribuční konzistenci modelu. Reálná směrodatná odchylka (28,46) se nachází uvnitř 95% intervalu spolehlivosti simulace [8,43; 31,03], přičemž model vykazuje mírně zvýšenou variabilitu, která však zůstává statisticky přijatelná. Reálný průměr (41,80) leží uvnitř 95% intervalu simulace [38,12; 45,76]. Welchův t-test neprokázal statisticky významný rozdíl mezi průměry ($p = 0,880$), Cohenovo $d = 0,0167$ indikuje prakticky nulový efekt a neparametrický Mann–Whitneyův test rovněž nepotvrdil rozdíl mezi rozděleními ($p = 0,252$). Souhrnně lze konstatovat, že model reprodukuje reálná data bez statisticky ani věcně významných odchylek a je v analyzovaném rozsahu empiricky validován.

Autor / Organizace / Datum

Vjačeslav Usmanov, ČVUT v Praze, Fakulta stavební

Přehled změn

Datum (YYYY-MM-DD)	Verze	Autor změny	Popis změny
2026-01-27	1.1	Vjačeslav Usmanov	added CM_03_Model_Validation.ipynb
2026-02-16	1.2	Vjačeslav Usmanov	changed CM_03_Model_Validation.ipynb